

LUMINA

FOAIE RELIGIOASĂ-CULTURALĂ PENTRU POPOR

ABONAMENTUL:

Pe an:	12	coroane
Pe 6 luni:	6	"
Pe 3 luni:	3	"
Un număr 24 bani		

APARE JOIA

REDACTOR:
Dr CORNEL CORNEAN

REDACȚIA ȘI ADMINISTR.: Strada Timișorii Nr. 59.

TELEFON Nr. 30.

INSERTIUNILE SE SOCOTESC AMĂSURAT TARIFEI
MANUSCRISELE NU SE ÎNAPOIAZĂ

Pocăiții și Războiul

Dr Sebastian Stanca

Între nenumăratele alcătuiți sociale, cari au căutat să tragă foloase cât mai multe și mari din războiul acesta, se numără și pocăiții sau nazarenii. Războiul a chemat la arme pe mic și mare, patria a cerut ajutor dela toți fii săi ca să-i sară în apărare împotriva dușmanilor dornici de pradă. Și când toate neamurile, toate limbile și toate legile patriei noastre au pus umăr la umăr aleluind stavilă puternică împotriva puvoiiului dușman, pocăiții noștri și-au făcut o socoteală foarte cuminte zicând: »acum a sosit timpul ca să tragem și noi foloase din pornirea războinică. Noi propovăduim nesupunerea față de dispozițiile armatei, nu punem mâna pe armă, nu facem jurământ, nu recunoaștem dreptul nimăru de a ne porunci. Prin urmare nu mergem la bătaie și astfel scăpăm teferi de orice primejdie«.

Pocăiții vedeau în profesiunea credinței acesteia și o armă foarte puternică întru câștigarea de »frați« noi. Știau că vor fi foarte mulți lași, cari ca să scape de împlinirea datorinței lor patriotice, vor îmbrăca haina pocăiții sporind astfel numărul rătăciților.

La început se și părea că vor avea succese rodnice. Mulți dintre cei obligați la serviciu militar n'au voit să asculte de chemarea sub drapel. Cei-ce au însă frânele în mână nu prea au poftă de astfel de glume. Încăpăținații au fost duși cu forța și pedepsiți aspru. Și analele militare mărturisesc destul de clar că în fața pedepselor le-a scăzut iute curagiul și cei mai mulți s'au lăpădat de credința lor de acasă. Doar altceva e în cătanie și altceva în civilie. La cătanie crezi una și în civilie alta. Vorba Românului: întorci jocu după cum bate vântu. Acolo însă au căutat în alt chip să-și manifesteze »tăria credinței« lor. S'au înrolat, dar

sub masca rătăcirii lor au căutat pretutindenea poteci lăturalnice, ca să scape de îndatoririle față de patrie, să ocolească orice primejdie.

Și aceasta e o necuviință urâtă, un păcat greu atât ca cetățeni ai patriei care le ocrotește avutul și libertatea personală, cât și ca creștini ai legii lui Cristos.

Este o rătăcire mare mai ales față de porunca Mântuitorului, față de povețele sf. Scripturi, pe care cu deosebită plăcere se razimă pocăiții. Căci sf. Scriptură ne învață cu totul altcum.

Isus Cristos însuși admite războiul. »Când auziți de războaie să nu vă spăimântați că aceste trebuie să fie«. (Luca 3. 14.) Iar războiul nu se poate purta fără conducători, fără soldați, fără arme și fără vărsare de sânge.

În întreagă sf. Scriptură nici nu găsești vre-un loc unde Isus să oprească pe ucenicii lui dela arme sau de serviciu militar. Dimpotrivă Isus însuși recunoaște, că toate aceste direcții trebuie să existe pentru binele popoarelor. »Toate direcțiile cari există (într'un stat) sunt rânduite dela Dumnezeu«. (Rom. 13. 2.) Iar apostolul potrivit învățaturii moștenite direct dela Isus ne poruncește: »Supuneți-vă la toate direcțiile pentru Domnul, împăratului ca celui mai de sus și celorlalte direcții ca celor trimise de el«. (Petru I. 2. 13). Căci aceste sunt puse »spre pedepsirea celor-ce fac rele«. Cine ne face răul cel mare, dacă nu dușmanii patriei. Iar dacă împăratul »ca cel mai de sus«, primul într'o țară, te cheamă ca să-i dai ajutor pentru apărarea patriei, ești dator să o faci. Așa a înțeles Isus datorința fiecărui om față de patrie.

De aceea zice »dați cezarului ceea ce se cuvine cezarului«. (Mat. 22. 21). Adecă tot, ce cere, dare și armată. De aceea zice și apostolul Pavel »Faceți rugăciuni pentru regi și pentru

diregătorii lui ca să petrecem viața în pace«. (Tim. I. 2. 1—2). »Supuneți-vă deci la toată rânduiala omenescă«. (Petru I. 2. 13). (Rom. 13. 1—7).

Isus prin glasul apostolului nu numai că nu e contra orânduelilor statului, dimpotrivă ne poruncește să ne supunem tuturor rânduelilor acestora: »Ascultați de mai marii voștri«. (Evrei 13. 17. Rom. 13. 1—7). Iar supunerea aceasta să fie nu de frica pedepsei, ci »pentru conștiință«, adecă din convingere că așa este bine. (Rom. 13. 5—7).

Între aceste rânduieli este și armata fără de care nu se poate face război. Isus știe că prin război se limpezește răutatea omenimei ca printr'un foc curățitor. Și fiindcă în omenime totdeauna dăinuiește multă răutate, de aceea ea are lipsă de acest foc curățitor. »Trebuie să fie războaie«, zice Isus.

Potrivit învățaturii lui Isus apostolii și însuși Isus nici nu s'au împedat nici odată de serviciu militar ca de un lucru potrivit învățaturii celei sfinte.

Vedem că Ioan Botezătorul botează ostași și îi îndeamnă să se mulțamească cu lefile lor (Luca 3. 14). Isus vindecă sluga sutașului (ostaș) fără să ceară să-și lapede slujba (Mat. 8. 13). Apost. Petru botează pe sutașul Corneliu (Fapt. ap. 10). Apost. Pavel cere ajutor dela ostași (200) cari îl însoțesc până la Cesarea ca să scape de Iudei (Fapt. ap. 23. 23).

Isus însuși e încunjurat în grădina Getsimani de ostași creștinii, căci »unul dintre cei ce era cu Isus a tras sabia și a tăiat urechea slugi arhierului« (Mat. 26. 51). Aceluia i-a zis Isus: »Întoarce sabia ta la loc căci toți cei ce trag sabie, de sabie vor pieri« (Mat. 26. 52). Pe acest loc se întemeiază pocăiții când tăgăduesc roștul armelor. Tălcul lor e greșit deoarece Isus înțelege aci că nu oricine

și orișicând are drept să se folosească de armă. Acesta e dreptul exclusiv al dirigătorilor, cari »nu fără rost poartă sabia« (Rom. 13. 4) și sunt chemați să fie »frică faptelor rele, nu celor bune și sunt chemați să răsbune prin pedeapsă faptele cele rele« (Rom. 13. 3—4), adică omul singuratic nu are drept să tragă sabie pentru-ca să pedepsească vre-o faptă care lui nu-i place, pentrucă prin aceasta el însuși își trage asupra sa pedeapsa sabiei, ci acesta e dreptul dirigătorilor, cari sunt chemate ele să croiască pedeapsa faptelor rele. Dirigătoriile armatei »trime de împăratul« sunt chemate să pedepsească prin război pe dușmanii porniți la pradă, iar noi, cei mai mici, suntem datori să-le ascultăm, să-le urmăm și să le dăm mână de ajutor întru pedepsirea aceasta, supunându-le lor întru toate. Căci »dirigătorii sunt slugile lui Dumnezeu«. (Rom. 13. 6).

Sf. Scriptură mărturisește prin urmare destul de limpede atât prin glasul Mântuitorului cât și al apostolilor îndreptățirea războiului și prin acesta și rostul serviciului militar. Pocăiții săvârșesc păcat neiertat și față de poruncile lui Isus și față de dispozițiile organelor statului, nesocotindu-le. Iar rătăcirea încăpăținată a adus multă amărăciune și năcazuri peste familiile lor, cari au să sufere urmările dure-roase ale nesocotinței unor oameni orbiți de glasul celor-ce caută numai să pescuiască în turbure.

Este deci datorința celor-ce vin în atingere cu acești rătăciți, și mai ales a preoților militari, cari pot sta în nemijlocită legătură cu aceștia, să le deschidă ochii, să le tâlcuiască povața sf. Scripturi și să-i întoarcă la calea cea

adevărată. Căci și în privința aceasta mărturia sf. Scripturi, izvorul din care se adapă și pocăiții, este limpede.

Din sfânta Scriptură

Copii, ascultați pe părinții voștri întru Domnul, că aceasta este cu dreptate. Cinstește pe tatăl tău și pe muma ta (care este porunca cea dintâi întru făgăduință), ca să-ți fie ție bine și să fii cu zile multe pe pământ.

Și părinți, nu urgisiți pe fiii voștri întru mânie, ci îi creșteți pe ei întru învățătura și certarea Domnului. (Epistola S. Apost. Pavel către Efeseni c. VI. v. 1—4).

Dumineca Cananiencii

Dr Lazar Iacob

Dumineca care urmează se numește a Cananiencii după întâmplarea, care se spune în sfânta Evanghelie din această zi.

După botezul primit în apele Iordanului, Mântuitorul Cristos începe lucrul mare al răscumpărării oamenilor, pentru care a venit în lume. Conduc de acest mare gând străbate în toate părțile Canaanului de odinioară (Palestina de azi), ca să lumineze pe oameni cu învățăturile sale, să-i învețe să iubească pe Dumnezeu, părintele cel bun, să se iubească unii pe alții și să trăiască ca frați.

Cu frumsețea învățăturilor, prin puterea cuvântului și mai ales prin semnele mari și minunile cari însoțiau cuvintele lui, Mântuitorul a cucerit mințile și inimile multor oameni. La vestea sosirii lui Cristos se adunau oamenii din toate părțile. Veneau să-l asculte și să învețe, veneau oameni năcăjiți și bătuti de soare, ca să afle ușurare și mângâiere. Și nu se depărtau nemângăiați. Domnul Cristos primea pe cei buni și sinceri cu bunătațe și blândețe dumnezească, căci doară El a spus:

„Veniți la mine, toți cei ostăniți și însărcinați și eu vă voi odihni pe voi..... învățați dela mine, că sunt blând și smerit cu inima și veți afla odihnă sufletelor voastre“. (Matei c. 11 v. 28—39).

De bunătațe și blândețe aceasta s'au împărțit întâi israilitenii, dar au fost oameni fericiți și între păgâni, cari au avut parte de ajutorul Mântuitorului, care nu căuta la față ci la inima omului. O întâmplare fericită de acest fel ne descrie sf. Evanghelie (Matei c. 15, v. 21—28) prin cuvintele:

„În vremea aceea intrat-a Isus în părțile Tirului și ale Sidonului. Și iată o muiere cananiencă ieșind din hotarele acelea, striga către dânsul zicând: Miluește-mă Doamne Fiul lui David, fiica mea rău se îndrăcește. Iar el nu i-a răspuns ei cuvânt. Și apropiindu-se învățăceii lui, îl rugau pe el zicând: Slobozește-o pe ea, că strigă în urma noastră. Iar el răspunzând a zis: Nu sunt trimis fără numai către oile cele perdute ale casei lui Israil. Și ea venind s'a închinat lui zicând: Doamne, ajută-mi! Iar el răspunzând, a zis: Nu este bine a lua pâinea fiilor și a-o arunca cânilor. Iar ea a zis: Adevărat, Doamne, dar și câinii mănâncă din sfărâmurile ce cad din masa domnilor săi. Atunci răspunzând Isus, a zis ei: O! muiere, mare este credința ta, fie ție precum voești. Și s'a tămăduit fiica ei dintru acel ceas“.

*

Ce frumos exemplu, pildă, de credință tare și neclătită! O femeie păgână, o mamă nenorocită și chinuită, — căci fiica ei e greu bolnavă, — e bătuită de duh necurat, aude că Isus a venit și în apropierea părților locuite de păgâni. Grăbește la el și-l roagă să-i vindece fiica. Dar Isus nu-i răspunde, sigur să-i pună la încercare tăria credinței. Iar când și apostolii îl roagă să implinească rugarea ei, că strigă în urma lor, Isus le spune, că întâi trebuie să mântuească pe israiliteni, „oile perdute ale lui Israil“.

Femeia aude acest răspuns, dar nu-și

FOIȚA „LUMINEI“

Flori din război

Culese de G. Cătană

Busuioc de pe cetate
Spune mândrii sănătate,
Că de mine n'are parte,
N'are parte că-s departe —
Stau șalbob cu pușca'n spate.

Cătănire-aș cătăni
Bătaia de s'ar sfârși,
Să se pună odată pace,
Să trăiesc cum mie-mi place.

Floricică de pe tău
De-o fi măndro, să mor eu,
Să te rogi lui Dumnezeu,
Să-mi fie groapa aproape,
Lângă murmurul de ape,
Ori la margini de pădure
Sub tufițele de mure,
Să vină paserile
În toate diminețele
Și să-mi strige zorile.

Ce sameni, aceea seceri

— Povestire morală —

George Cătană

În comuna Valea-rotundă se afla înainte cu doi ani familia Crețu. Familia aceasta se compunea numai din tata Ion Crețu, mama Sofia și unicul lor fiu Pavel, care era dus la război. Cel mai mare fecior al lor, Aron, pierise chiar la începutul războiului.

Din pricina aceasta maica Sofia era vecinic supărată. Nu mai mergea la sf. biserică, nu mai da pomană la săraci, nu se mai ruga lui Dumnezeu, ba din contră îi era ciudă pe toată lumea, pe toate mamele cu feciori vii și îi era năcaz și pe Dumnezeu.

Soțul ei o mângăia, spunându-i să nu se poarte necuviincios, să-și aducă aminte că mai are un fecior în război și se roage pe bunul Dumnezeu, ca cel puțin pe acesta să-l aducă 'napoi sănătos și în pace, dacă celui dintâiu așa i-a fost ursita să piară pe pământ străin, departe de ai săi.

Maica Sofia însă se hăbăuci-se de tot, și nu asculta de nimeni, nici chiar de preotul satului, care de multe ori voia să-o mângăie și să-o abată dela calea rătăcirii. Dar ea departe

de a se potoli cărtia pe față contra lui Dumnezeu și ar fi voit, ca toți feciorii să moară în război ca al ei și toate mamele din sat să fie jalnice ca ea. Ba îi răsări în minte chiar un gând diavolesc, să prăpădească ea pe cineva, ca să fie mai multe mame ca ea.

Într'o zi de vară se abătu la poarta mamei Sofia un soldat concediat și ceru ceva de mâncare. Bărbatul ei, Ion Crețu, nu era acasă, era dus la târg să vindă o păreche de boi.

Maica Sofia chiar scose-se niște colaci din cuptor și supărată cum era, unse un colac cu ceva otravă și-l dete soldatului, bucuroasă că și-a putut îndeplini gândul diavolesc.

Soldatul luă colacul, mulțami și-l băgă în sacul său; nu-l mănăcă, că mai căpăta-se el mâncare și în alte case. Merse numai până la marginea satului, acolo era o fântână, bău puțină apă și se puse la umbra unei sălci, își scoase merindea și începu să mănăce cu poftă.

Tocmai atunci se abătu pe aci un alt soldat, care văzând pe cel dintâiu cum mănăcă de cu poftă, odihni și el și zise celui dintâiu: vai frate, ce flămând sunt eu, și tu ai traista plină. Dă-mi și mie ceva să îmbuc.

Soldatul bun de inimă îi zise: poștește frate, și-ți dete chiar colacul primit dela maica Sofia.

pierde credința. Vine, să închină și durerea de mamă o cuprinde în două cuvinte: „Doamne, ajută-mi!” Isus încă nu-i împlinește rugămintea, căci „nu este bine a lua pâinea fiilor și a-o arunca cânilor”.

Jidovii numiau câni pe păgâni, pentru că ei se închinau idolilor, chipurilor cioplite. Isus vrea în pildă să arete, că s'ar face nedreptate, dacă din darul mântuirii, trimis de Dumnezeu israilitenilor, s'ar face parte și păgânilor, cari — după neam și după faptele lor — nu sunt fiii lui Avram.

Femeia înțelege asemănarea, pilda, recunoaște că așa-i cum zice Mântuitorul, dar adaugă „că și câinii mănâncă din sfărâmurile ce cad din masa stăpânilor săi”. Ea știe că nu-i fiica lui Avram și nu poate cere din darul — grația — lui Dumnezeu parte de fiică, dar dânsa se mulțumește și cu „sfărâmurile” acestui dar, se mulțumește cu cel mai mic semn de milă și ajutor al lui Cristos.

Uimit de atâta credință și stăruință din partea acestei muieri, care — deși de neam străin — după inima ei s'ar fi putut număra între fiicele cele mai alese ale lui Avram, Isus îi vindecă fata zicând: O! muiere, mare este credința ta, fie ție precum voești”.

Cuvinte de laudă ca acestea, puțini oameni au primit dela Mântuitorul Cristos. Dar femeia aceasta într'adevăr a meritat laudă, căci credință mare a arătat, când — îndată ce a auzit de faptele lui Isus — își pune toată nădejdea în el. Ea crede, știe, că Isus — dacă vrea — poate să facă minunea aceasta. De aceea nu se dă înapoi, când Isus nu-i răspunde nu slăbește cu cererea, căci din credință în sufletul ei a încolțit nădejdea.

*

Întâmplarea aceasta, ca multe alte fapte mari ale Domnului, s'a petrecut demult, cu o mie și multe sute de ani înainte de aceasta. Dar a rămas pentru noi în cartea vieții, în sf. Scriptură, ca și noi să credem și vieață să avem. Cetim și

ascultăm și noi cu drag faptele acestea mari, credem și noi și par'că simțim cum se încălzește inima noastră și se aprinde de dragoste cătră Cristos.

Și noi credem în Mântuitorul Cristos, căci doară cu lapte am fost hrăniți și în învățăturile Domnului am fost crescuți. Dar noi par'că nu auzim nici odată cuvintele de laudă și mângăere: „Creștine, mare este credința ta”. Nu ni le șoptește inima, deși ce fericiți am fi, dacă le-am auzi!

Și oare de ce nu le auzim? Noi creștinii, să nu fim așa de buni ca femeia păgână din Evanghelie? Să recunoaștem adevărul. Știm multe, mai mult decât cei cari au trăit mai 'nainte; mintea este astăzi mai bogată, dar credința mai săracă. Și lucrul acesta nu trebuie să ni-l spună alții, îl simțim noi toți, dar nu ne dăm seamă de el decât în marile încercări ale vieții, când „zilele sunt rele”.

Dar recunoașterea este cel dintâi semn de îndreptare. Întâmplarea ce ni-o descrie sf. Evanghelie, să ne dea îndemn spre nutrirea și întărirea credinței noastre.

Să primim învățăturile Mântuitorului, cum ne învață sf. Maică Biserică. Și nu numai să ne desfătăm în fumsețea cuvântului dumnezeesc, ci să și trăim după el. În numele lui Cristos ne-am botezat, în numele lui, după învățătura lui să trăim în bine și în rău. De câte ori vrem să facem ceva, să gândim, că și Isus este în apropierea noastră. În clipele cele mai grele ale vieții, în mijlocul năcazurilor și suferințelor să urmăm îndemnul sfântului apostol Pavel: „Cine ne va despărți pe noi de dragostea lui Cristos, năcazul sau strâmtoarea, sau goana, sau foametea, sau golătatea, sau nevoia, sau sabia?” Da, nimic să nu ne despartă de sfânta lege a lui și de dragostea lui. Atunci se va înnoi credința noastră, înnoie-vor ca ale vulturului tinerețele sufletului creștinesc. Și atunci, numai atunci, va auzi creștinul cu frica lui Dzeu: „Mare este credința ta, fie ție precum voești”.

—

După-ce mâncară soldații își deteră mâna și plecară, fieștecare cătră satul său.

Se însărase bine când la maica Sofia bătu un soldat la poartă. Deschide maică că mor. Era fiul ei Pavel, care venise dela război. Întrând în casă se lăsă pe un scaun și zise: Maică eu mor, îmi arde ce'mi arde coala la inimă. M'am întâlnit la fântâna cu băgrini cu un soldat și fiindu-mi foame m'am rugat de el să-mi deie și mie ceva mâncare, că'l vedeam că are. El mi-a dat un colac alb, căldicel, l-am mâncat și de atunci simt că mor, par'că aș fi mâncat otravă, jar, așa îmi arde sufletul.

Maica Sofia sări în sus ca mușcată de șarpe și zise: Ei, bătu-m'a Dumnezeu, că eu i-am dat soldatului colacul otrăvit cu intențiunea, că să-l omor și te-am otrăvit pe tine puiul mamei; dar ce am făcut eu, ce am făcut eu, prăpădita de mine, — și își frângea mâinile și își smulgea părul și țipa ca o smintită.

Trimiseră după preot și după medic, dar nu se mai putu ajuta nimic. Era prea târziu.

Sărmanul Pavel, la miezul nopții zăcea întins pe masă, cu mâinile pe piept, cu ochii sticloși, fața tristă și abătută, muri în chinuri grozave, otrăvit fiind de însăși mamă-sa.

Ca fulgerul se lăși în sat vestea despre cele întâmplate. Toți își făceau cruce și afuri-

seau pe maica Sofia, care de durere își perdu mințile și umbla rătăcind încoaci și încolo, ca o umbră.

Măne-zi o ajunse și pe ea pedeapsa, căci când scoteau din casă pe Pavel să-l ducă la groapă, ea îmbrățișă sicriul și nu voia să-l lase, scoase un țipet ca de fiară și căzu la pământ fără suflare.

Ceealaltă zi fu și ea înmormântată și astfel sărmanul Ion Crețu din om întreg cu doi copii ca doi luceferi, rămase singur pe lume, ca cucul.

Oameni buni! Fie-vă milă și ajutați pe cei săraci și lipsiți; nu cârțiți contra lui Dumnezeu ci încredeți-vă în el și îi mulțumiți pentru toate, că Dumnezeu știe ce face și cum face și nu se întâmplă nimic, fie bun fie rău, fără știrea prea bunului Dumnezeu, care ne-a făcut pe lume și de multe ori ne și pedepsește pentru fărădelegile noastre.

Ori-cine prin ce păcătuiește, prin aceea se și pedepsește și ce sameni, aceea vei și secera. Așa să ști frate creștine! Învață de aici și nu fugi de Domnul, ci caută-l pe El și El te va mântui.

Știrile săptămânii

Mersul războiului. Comunicatele statului major al monarhiei și Agenția telegrafică ungară ne vestesc următoarele: La Brest-Litowsk ministrul rus Trozkiij a declarat trimișilor germani și austro-ungari, că Rusia — fără a încheia pace formală cu noi — consideră starea de război de încheiată și astfel demobilizează întreaga armată. Cu aceasta s'au încheiat pertractările de pace dela Brest-Litowsk și trimișii țarilor s'au reînpoiat acasă. Ministrul nostru de externe Czernin a fost primit la Viena cu multă însuflețire. — Soldații ruși, vânzându-și armele, lăsând tunurile și alte unelte de război au părăsit frontul. Fiind noi de acum înainte vecini cu Ucraina, cu care am încheiat pace și dela care vom primi și multe bucate, nădăjduim, că la frontul rusesc nu vom mai avea lupte. Nu așa Germania.

Din prilejul încheierii păcii cu Ucraina, Majestatea Sa a dat un manifest prin care exprimă trupelor „cari au dovedit o stăruință aproape jertfă” recunoștința Sa și dorește ca „Atotputernicul să ne binecuvinte cu putere și stăruință, pentruca să putem elupta triumful final al păcii nu numai pentru noi și credincioșii noștri aliați, ci pentru întreaga omenime”.

Dela frontul italian și dela cel vestic comunicatele oficioase nu ne aduc știri despre vre-o luptă mai mare. Din Berlin se aude, că amenințările Americii de a trimite trupe multe în Europa nu sunt reale. Până-ce Ententa socotește, că în luptele mari ce se așteaptă să se înceapă la primăvară vor lupta 2 milioane americani, — ziarele germane sunt de părerea, că americanii nu pot aduce până la primăvară mai mult de 150,000 oameni.

România, după-ce conducerea țării a fost încredințată generalului Averescu, care voește să încheie pace cu noi, pare ași asigura Basarabia în schimbul Dobrogei, pe care o cer bulgarii. În luptele ce le-au avut cu bolșevicii pentru cucerirea acestei țări bogate, în care locuiesc 1 milion de Români, trupele române au ieșit învingătoare. Aceste lupte dovedesc îndestul greșala mare ce a făcut-o România, că s'a lăpădat de Monarhia noastră și a legat prietenie cu Rusia, care întotdeauna a tras-o pe sfoară. Pertractările pentru încheierea păcii între noi și România au și început.

Schimb de prinsonieri între Austro-Ungaria și Ucraina se va face încurând. Ucraina este o nouă țară ruptă din trupul marelui Rusii. Între Ucraina, care are cam 35 milioane locuitori și între Austro-Ungaria și celelalte puteri centrale s'a încheiat pacea, iar pentruca nu cumva vre-un dușman nou să atace această țară, puterile centrale îi vor da înapoi cei 400 mii de soldați ucraini, făcuți prinsonieri dela începutul războiului, cu arme cu tot. Ucraina va înapoia și ea prinsonierii făcuți dela puterile centrale. Bieții ostași, în sfârșit vor ajunge la vetrele lor, unde sunt așteptați cu lacrimi în ochi.

Severineana. Societățile comerciale pe acții cu prăvălii nu cam au la noi viață lungă. Unde sunt mulți stăpâni, nici treburile nu merg bine. De aceea numai bucura ne putem, când vedem că prăvălia noastră din Caransebeș „Severineana”, și ea societate pe acții, numără deja 19 ani de existență. Amăsurat bilanțului publicat în Nr trecut al foii noastre, capitalul de acții e de 117 mii cor., iar fondul de rezervă întrece frumoasa sumă de 80 mii cor. Faptul, că venitul curat ce l-a arătat în anul 1917 e de 51,481 cor., — va să zică aproape jumătate din capitalul societății, — dovedește îndestul, că ce izvor real de câștig poate să fie o prăvălie, dacă e condusă cu pricepere. Zilele acestea „Severi-

neana" a cumpărat casele unei vechi firme comerciale străine din Caransebeș. Dorim, ca „Severineana" să devină centrul comerțului din aretul nostru, reinviind pe rând firmele românești, odinioară atât de vestite, cari durere au apus în timpul ultim. — Acționarii întruniți în adunarea generală din 11 Februarie 1918, au luat cu mulțumire la cunoștință progresul din anul, ce a apus. Au aprobat propunerea direcțiunii de a trimite în străinătate o domnișoară, ca să se perfecționeze în economia de casă și în lucrul de mână; au primit propunerea unuia dintre acționari, de a trimite în străinătate cu ajutor anual de cel puțin 4—5000 cor. pe un tiner, care a absolvat școalele comerciale, ca să-și câștige în cursul mai multor ani, praxa neapărat trebuincioasă oricărui conducător al unei prăvălii, care voește să cucerească tot mai mult teren. Precum în trecut așa și în viitor, Români de pretutindeni vor sprijini această firmă solidă românească.

Caz de moarte. Joi la 1/14 Februarie a. c. s'a pus în mormânt spre vecinică odihnă osemintele veteranului învățător **Pavel Boldea** din Borloveniul vechiu, încă unul din „naționali învățători" puțini ce se mai găsesc, de pe timpul fostei granițe a Băiatului Severin. În mormântarea s'a săvârșit prin preoții Vasile Popoviciu, Erimie Borchescu și Timotei Borchescu. A asistat public numărös. Deosebită impresie a făcut sosirea vrednicului fiu al decedatului, protopopul militar Pavel Boldea, împreună cu sorăsa Mărioara, soția preotului militar Iosif Serafin. Preotul local Timotei Borchescu a rostit panegiric, amintind faptele laudabile ale decedatului, din cari aflăm, că răposatul a servit ca învățător 41 ani, a dat fiilor săi o creștere aleasă, apoi prin diligență și cruțare a adunat o frumoasă avere, din care a lăsat bisericii din loc 3200 cor., iar la dieceza Caransebeșului 10.000 cor., încredințând pe fiul său, protopresbiterul P. Boldea, să facă literile fundamentale. În comuna Borloveni sunt fără număr ajutoarele și binefacerile, împărțite locuitorilor, ce a ajuns în tipsuri. Împrejurările au voit, ca fiii și cei mai de aproape ai decedatului să fie departe de dânsul pe fronturi și acum pentru a nu lăsa frumoasa moșie adunată să se risipească, protopopul P. Boldea va fi sortit să se retragă la moșioara rămasă. Decedatul este plâns de fiii săi protopopul: Pavel, căpitanul Grigore, ginerele Iosif Serafin, preot militar, preotul Coriolan Buracu și căpitanul Romulus Boldea. Odihnească în pace! V. P. P.

Feriți-vă de beție. În comuna Șimand, din comitatul Aradului, trăia moșneagul Dumitru Inigan, de 75 ani, cu baba sa. Tot satul știa, că amândoi erau beutori; ba baba mai avea și patima de a fuma. Deodată vecinii au început a se mira, că nu-i mai văd pe afară. După câteva zile — deschizând ușa încuiată — i-au găsit pe amândoi în pat arși — carbune. Baba — în beție — a adormit cu pipa 'n gură, din care s'au aprins hainele patului și i-au ars. Vedeți, unde te duce beția!

Gândiți-vă și la sf. biserică. Încă în 1914 a murit fruntașul român **Ioan Alda** din Agiriș. A avut avere mare, dar copii nu. Astfel s'au sculat asupra moștenirii 40 de rudenii. Om să fii acum, ca să-i împaci pe toți, fără a cheltui o parte mare din avere pe procese. E deci bine să facă omul din bună vreme testament; și mai ales cei fără copii să testeze o parte la sfânta biserică, fie pentru pomenirea lor, fie pentru împodobirea bisericii, pentru ajutorarea copiilor săraci, cu cărți românești, cu țoale ș. a.

Avansament. Preotul militar activ **Dr. Virgil Cioban**, staționat de prezent în Praga, a fost

avansat, începând cu 1 Decembrie 1917, la rangul de major. Felicitări!

Concediul soldaților sosiți acasă din prinsoare. Mulți dintre soldații noștri căzuți în prinsoare, folosindu-se de liniștea armelor de la frontul rusesc, s'au strecurat prin linia dușmanului și au sosit acasă. Aceștia cred că vor primi acum concediu de 3 luni, absolvare dela serviciul de front și altele. Aceste știri sunt greșite. Căci soldații sosiți acasă din prinsoare, după sfârșirea cercetării la care toți sunt supuși, vor primi un concediu de cel mult *patru săptămâni*.

Decorație. Viteazul căpitan **Alexa Hamat** (Reg. 43) din Caransebeș, a fost distins cu crucea pentru merite militare clasa a III-a cu decorația de război și cu săbiile pentru ținuta sa vitejească, dovedită la frontul italian. Ține-l Doamne la mulți ani!

Recvirări și în casele orașenilor. Recvirarea s'a făcut până acuma numai la proprietarii de pământ. Oficiul de alimentație a dispus acuma ca și casele acelor, cari n'au pământ să fie confrolate și toate bucatele cari trec peste cvota staverită, să fie recvirate. Cvota aceasta a fost astfel staverită: Pentru producători se lasă de cap la lună 13 chlgr. grâu sau cucuruz, ori 17¹/₂ chlgr. făină; pentru toți ceilalți membrii ai familiei se lasă de cap 9 chlgr. grâu sau cucuruz, ori 12 chlgr. făină. Cei cari n'au bucate proprii, vor primi dela primării la lună cel mult 6⁶/₁₀ chlgr. făină de cap. După cum scriu foile ungurești, recvirarea aceasta a produs amărăciune în cercul orașenilor, cari din plătuța lor mare-mică s'au provăzut astă toamnă după cvota de atunci pe un an cu cele ale casei. Acum fiind cvota mai mică, li-se ia prisosul cumpărat cu mare chin.

Haine de hârtie. Funcționarii dela trenuri ori dela poșta vor primi haine de vară din hârtie. Prețul unui rând e cam 36—40 cor. Se pot spăla de șase ori și se curățesc cu perie moale.

Ajuto i familiilor celor duși în război. În numărul al doilea al foi noastre am publicat pe larg ordinațiunea cea nouă a ministrului, cu privire la „mila" ce o dă statul familiei celui înrolat.

Ca să știe fieștecare la câtă milă are drept, dăm de știre că

I. În comunele mici și mari se dă la lună

		Ajutor, Bani de cortel	
pentru	1 membru al familiei	36 cor.	10 cor.
"	2 membrii ai " laolaltă	60 "	10 cor.
"	3 " " "	80 "	10 "
"	4 " " "	100 "	15 "
"	5 " " "	115 "	15 "
"	6 " " "	130 "	15 "
"	7 " " "	145 "	20 "
"	8 " " "	160 "	20 "
"	9 " " "	175 "	20 "
"	10 " " "	190 "	25 "
peste	10 " " "	200 "	25 "

II. În orașe se dă la lună:

		Ajutor, Bani de cortel	
Pentru	1 membru al familiei	42 cor.	20 cor.
"	2 membrii " " laolaltă	71 "	20 "
"	3 " " "	95 "	20 "
"	4 " " "	118 "	30 "
"	5 " " "	135 "	30 "
"	6 " " "	150 "	30 "
"	7 " " "	150 "	40 "
"	8 " " "	165 "	40 "
"	9 " " "	180 "	40 "
"	10 " " "	210 "	50 "
peste	10 " " "	220 "	50 "

Ajutorul se solvește în comune la casa comunală și în orașe la casa magistratului în fiecare lună și *întoideuna înainte*. Bani de cortel primesc numai acele familii, cari n'au case proprii și locuesc în chirie.

SFATURI

Potolirea tusei. Tusa se potolește cu ușurință, dacă înghițim o lingură de apă cât se poate de caldă, care nu numai că potolește tusa, dar curăță și flegma.

Sarea de bucătărie ca medicament. Comprese (oblojeli) cu apă sărată sunt foarte bune

la aprinderi (dureri) de gât și la catar de plămâni. Băi fierbinți de apă sărată la picioare sunt bune în contra frigurilor, provenite din guturai (catari). Durata lor să fie de $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{2}$ oră. La scrofulă și la toate boalele de oase și incheieturi, băile de apă sărată fac minuni. Pentru copii apa va fi provăzută cu un procent sare, adică la fiecare 10 litre apă punem 100 grame sare. Pentru oameni mari putem lua mai multă sare.

Leac în contra arsurilor. Când ne ardem, punem partea arsă în apă rece. Mai bun însă e laptele rece de vacă, în care punem partea arsă și o ținem până trece durerea. Dacă nu putem pune partea arsă în lapte, muiem cărpe în lapte și le punem pe partea vătămată, până-ce va înceta durerea.

Calendarul săptămânii

Februarie

Faur

Zilele săptămânii	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian (vechiu)
Joi	8	Sf. mucenic Teodor Stratilat (320).
Vineri	9	Sf. mucenic Nichifor (260).
Sâmb.	10	Sf. sfințitul muc. Haralambie (198).
Dum.	11	Dumin. vameșului și a fariseului.
Luni	12	Cuviosul părinte Meletie (381).
Marti	13	Cuviosul părinte Martinian (415).
Merc.	14	Cuviosul părinte Auxentie (450).

LICITAȚIE. Pământul pentru arăturile de primăvară al domeniului diecezan din *Dezești* se va esarenda pe calea litațiunii publice Mercuri în 14/27 Februarie 1918 la orele 8 dimineața în cancelăria oficiului parohial din *Dezești*. Ceea-ce se aduce pe această cale la cunoștință publică.

Caransebeș în 5/18 Februarie 1918.

1—1

Consistorul diecezan

OFERT DE CĂSĂTORIE.

Electrotehnic român de 32 ani, vădov cu doi copii, binesituaț, stabilit în Budapesta, voește să se căsătorească cu o femeie binecrescută, onestă și cu ceva avere.

Ofertele sunt a-se adresa la administrația foi „Lumina" sub numele „ELECTROTEHNIC".

3—1

Cumpărați și cetiți .. ..

CALINDARUL de BUZUNAR

pe anul 1918

Cel mai elegant și mai draguț calendar apărut anul acesta, de folos pentru soldați, economi, tineri, studenți, preoți, învățători, cuprinzând un bogat material literar, poezii din război, povești, nuvele, îndrumări, măsuri și legi noi, despre ajutorul de stat, despre scumpirea biletelor de tren, despre noile ordinațiuni date de guvern în chestia bucatelor, creșterii porcilor, cari soldați pot fi retrași de pe front, sosirea trenurilor, căți alegători români vor fi în Ardeal. Apoi povestiri de toată frumusețea. Sfaturi practice pentru economi și soldați. Multe chipuri. Prețul numai 1 cor. 30 cu porto cu tot.

Comandați cât de iute, altfel se vând toate, — la „Poporul Român", Budapesta VII., Ilka utca 36. 10—1

MIERE

în ori-ce cvant cumpără

PETRU LEPA, neguțator

KARANSEBES

3—2